

JULKAISTU 10.10.2014

JÄNKÄVIESTI 6/2014:

- Neuvottelupäivät kävi läpi ajankohtaiset MTK-asiat
- Tuottajan ja MTK:n viestinnällä on väliä
- Kesäkissa kiersi ja saunoi Lapissa!
- Syyskokoukset

NEUVOTTELUPÄIVÄT KÄVI LÄPI AJANKOHTAISET MTK-ASIAT

Maidontuotannon vakava taloustilanne, MTK:n järjestöuudistus ja uuden ohjelmakauden hanketoiminta pitivät MTK-Lapin alueen tuottajaliiton johtokuntien jäsenet otteessaan Kittilän Levillä järjestetyillä neuvottelupäivillä.

Teksti ja kuvat: Auni Vääräniemi

Tuottajayhdistysten johtokuntien neuvottelupäivät järjestetään kaksi kertaa vuodessa antamaan tietoa ja potkua yhdistysten toimintaan. Tällä kertaa lokakuun alussa Levillä istui pulpeteissaan yli kolmekymmentä johtokunnan jäsenentä pohjoisesta etelään.

Venäjän viennin tyssäämisestä johtuva maitokriisi oli mielessä niin MTK-Lapin puheenjohtajalla Juhani Lampelalla kuin myös Osuuskunta Pohjolan Maidon edustavalla Hannu Kainulla. He molemmat joutuivat toteamaan, että maitokriisi ei olisi voinut toteutua huomppaan aikaan.

Tällä Lampela ja Kainu viittasivat maitokiintiöiden kohta toteutuvaan poistumiseen. Maitoa on odottamassa rajojen toisella puolella valtavat määrät kiintiöiden poistuttua. Hannu Kainu muistutti Euroopan maiden jo reagoineen tähän tuotantoa nostamalla.

”Euroopan Unioni on suurin yksittäinen toimija meijeritoiminnassa. On selvää, että maidon hintataso tulee painumaan alas. Maailmalla maidontuotanto kasvaa pari prosenttia enemmän kuin kysyntä. Se tuo ongelmia, sillä ihmiset eivät osta enempää kuin kuluttavat”, Kainu sanoi.

Tuottajahinnat ovat kääntyneet laskuun. Huolestuttavaa on myös maitojauheen ja voin hintojen nopea laskeminen. Venäjän rajan mentyä suurimmalta osalta maitotuotteista kiinni oli välitön seuraus valiolaisille tuttu tuottajahinnan aleneminen.

”Tämä ei pysähdy valiolaisiin, vaan tulee vaikuttamaan kaikkiin”, Hannu Kainu huomautti.

Osuuskunta Pohjolan Maidon Hannu Kainu.

Yhteistyö metsänhoitoyhdistysten kanssa odottaa

MTK:n suuri järjestöuudistus on saatu loppusuoralle. Käytännössä se näkyy Lapin tuottajaliitossa siinä, että Lappi voi valita ensi vuodeksi yhden sijaan kaksi jäsentä MTK:n valtuustuntaan.

Ylitorniolaiset pohtivat yhteistyökuvioita.

ihmisten aika ja mielenkiinnon kohteet jakaantuvat yhä laajemmalle. Sosiaalinen media myös omalta osaltaan vie tilaa yhteiseltä toiminnalta.

Lääkkeeksi ehdotettiin tiedottamisen tehostamista ja ylipäätään jäsenten laajempaa tavoittamista. Joukolla ihmeteltiin sitäkin, ovatko tuottajien asiat niin hyvin ja maailma valmis, että tuottajajärjestöä ei enää kaivata.

Ja sitäkin pohdittiin, onko yhdistysten järjestämiin tapahtumiin osallistumisesta tullut ilon sijaan velvollisuus?

Ensi vuonna alkaa uusi ohjelmakausi

Hankemiehenä Lapin tuottajayhdistysten jäsenten keskuudessa tunnettava ProAgrian Jari Juusola kävi Levillä kertomassa uudesta Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta, joka tulee vuosille 2014–2020. Se on laaja kokonaisuus. Hanketoiminta on yksi osa-alue.

Koulutushanke sisältää erityisesti liikkeenjohtoon, markkinointiin, talouden ja tuotannon tehokkuuteen ja laatuun liittyvää osaamista. Tiedonvälityshankkeessa taas on esimerkiksi yleisiä tiedotuskampanjoita.

”Ohjelmaa koordinoi Ely-keskus. Uusi ohjelma on aika lailla nykyisen kaltainen ja hyvillä hankkeilla löytynee rahoitusta. Tosin tällä kertaa omarahoituksen ja toteuttamisorganisaation löytäminen voivat olla ongelma”, Juusola sanoi.

Hanketukien haku käynnistyy vuoden 2015 aikana ja hanketoiminta alkaa aikaisintaan saman vuoden keväällä.

”Heitän nyt pallon tuottajayhdistyksille ja MTK-Lapille siitä, mitä hankkeita Lappiin halutaan, jos niitä halutaan. Tuottajien näkemys on nyt hyvä saada selville”.

Järjestöuudistuksen myötä metsänhoitoyhdistykset ja siten metsänomistajat ovat hiljalleen tulossa MTK:n toimintaan mukaan. Juhani Lampela näkee metsäpuolen olleen Euroopan mittakaavassa harvinainen voimavara jo aiemmin MTK:ssa.

”Tuottajayhdistykset voivat itse pohtia, millä tavalla yhteistyötä aletaan toteuttaa. Yksi mahdollisuus on esimerkiksi pitää yhteinen kokous, jossa kuvioita hiotaan”, Lampela sanoi.

Järjestöuudistuksen puimisen lisäksi johtokuntien jäsenet laitettiin pohtimaan työkaluja yhdistystoiminnan vireyttämisiksi. Kuten jo monta kertaa on todettu,

Alakemijokilais-simolainen aivoriihi käynnissä.

TUOTTAJAN JA MTK:N VIESTINNÄLLÄ ON VÄLIÄ

MTK:n viestintäjohtaja Klaus Hartikainen peräänkuuluttaa positiivista viestintää kotimaisesta ruuasta. Viestinnän ja mediahaastattelujen kautta tuodaan esille järjestön ja maatalouselinkeinojen näkemyksiä ja kannanottoja päättäjien tietoisuuteen. Eristäytyminen ei siis ole vaihtoehto maataloustuottajalle.

Teksti ja kuvat: Auni Vääräniemi

Maataloustuottajan on oltava kiinnostunut viestinnästä ja sen eri kiemuroista. Jos tuottaja ei kerro maataloudesta ja eläinten hyvinvoinnista, muut tahot kyllä kertovat. Näitä tahoja ovat esimerkiksi eläinaktivistit.

”Saaduilla mielikuvilla on suuri merkitys siinä, millä tavalla maataloudesta puhutaan niin hyvinä, mutta erityisesti huonoina aikoina”, MTK:n viestintäjohtaja Klaus Hartikainen linjaa.

Viestinnässä on monia keinoja käytössä

MTK:n viestinnän peruspilarit ovat asiantuntemus, luotettavuus, nopeus ja palvelualltius. Tuottajajärjestö on myös ajan hermolla viestintäkanavien kehittämisessä. Viestinnän välineitä ovat perinteiset mediat printistä sähköisiin välineisiin, mutta nykyajan mukaisesti myös sosiaalisen median eri muodot.

Kesän 2014 ruokakoululaisia maatalaan tutustumassa.

Näiden viestinnän välineiden kautta maataloustuotantoa tuodaan kuluttajille tutummaksi erilaisilla kampanjoilla, lasten ruokakoululla, ruokavisalla, maatilan avoimilla ovilla, koululaisvierailuilla ja monilla muilla tavoilla.

”Maatalousasioista viestitään kuluttajille, mutta myös medialle. Mediaa kiinnostaa maatalous ja eläinten hyvinvointi, koska ruoka ja sen alkuperä ovat ihmisille entistä tärkeämpää”, Klaus Hartikainen sanoo.

Viestintä ei ole vain tuottajajärjestön tehtävä. Jokaisella maataloustuottajalla on hallussaan keinot vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen. Maatila ja tuottaja viestivät koko toimialasta omalla toiminnallaan.

Kodin piiri on maataloudessakin yksityisyyden suojaa nauttiva ympäristö. Sen sijaan median ja monien kuluttajien mielestä ruuantuotanto maatilalla ei ole yksityisasia.

Klaus Hartikainen muistuttaa, että media toimii sananvapausperiaatteella, mutta sitä ohjaavat myös laki ja journalistin eettiset ohjeet. Kriisi- ja negatiivisen julkisuuden tilanteissa toimittajan tulee varmistaa, että kaikki osapuolet tulevat kuulluksi.

”Kuka tahansa voi antaa toimittajalle lausuntoja kenenkään estämättä. Kriisitilanteessa yleensä avoimuus ja lausunnon antaminen ovat hyviä asioita, kunhan on puhtaat jauhot pussissa. Usein on hyvä pohtia sanomisiaan huolella ja pyytää asiantuntijoilta apua lausuntoon”.

Toimittajan on pyydettävä audienssia päästäkseen navettaan.

Tilanteissa yleensä avoimuus ja lausunnon antaminen ovat hyviä asioita, kunhan on puhtaat jauhot pussissa. Usein on hyvä pohtia sanomisiaan huolella ja pyytää asiantuntijoilta apua lausuntoon”.

Muutamia vinkkejä viestimiseen

Mediaa ja toimittajia ei kannata pelätä. Niinpä. Viljelijä voi hyväksyä haastattelupyynnön ja myös kieltäytyä siitä. Etukäteen on oikeus tietää, missä asiayhteydessä mahdollista lausuntoa käytetään.

”Samoin kaikilla haastateltavaksi suostuvilla on oikeus pyytäänsä saada mahdollisuus tarkastaa lausumansa. Jo annetun haastattelun julkaisemiseen vaikuttaminen on vaikeaa, joten kannattaa miettiä, mitä sanoo”, Klaus Hartikainen tähdentää.

Toimittajat työskentelevät nykyisin hyvinkin tiukan aikataulun ja esimiestensä vaatimusten puristuksessa. Jos viljelijä ei itse halua tai esimerkiksi ehdi ryhtyä haastateltavaksi, on kohteliasta ja hyvän tavan mukaista koettaa ohjata stressaantunut toimittaja löytämään muita tietolähteitä.

KESÄKISSA KIERSI JA SAUNOI LAPISSA!

Viitisenkymmentä lappilaista MTK-jäsentä osallistui syyskuun lopussa pidettyyn Kesäkissa SAUNOO! –festeihin. Ne olivat MTK-Lapin alueen perinteiset syyskemut, mutta tällä kertaa myös maaseutunuorten Kesäkissa-traktorin Lapin-kiertueen päätöstopahtuma.

Teksti ja kuvat: Auni Vääräniemi

Tapahtumapaikkana oli Tervolan juhlatapahtumiin erikoistunut Tervolahovi. Kotasaunat lämpenivät, porealtaat tulvivat yli ja pyyhkeitä hävisi. Festijoukko paistoi makkaraa ja vaihtoi kuulumisia kuuman ja työteliään kesän jälkeen.

Kesäkissa parkkeeraa tässä Louella.

Maaseutunuorten ja Valtran yhteistyön hedelmä Kesäkissa-traktori sai aikaan mukavasti vipinää Lapin maaseutunuoriin ja tuottajiin yleensäkin. Heleän vaaleanpunainen traktori kulki maakunnassa viiden päivän ajan.

Kesäkissa ajettiin Kuivaniemestä Keminmaahan, sieltä Tornioon, Ylitorniolle, Tervolan Louelle, Rovaniemelle, takaisin Tervolaan ja taas Kuivaniemelle.

Traktori pysähtyi Keminmaassa Valtran ja Torniossa K-Maatalouden tapahtumassa. Ylitorniolle Kesäkissa ilahdutti Mellakosken koulun oppilaita ja Louella maatalousopiskelijoita. Rovaniemellä oli vuorossa Valtran konepäivä ja Tervolassa siis syysfestit.

Ylitorniolainen Ilkka Koivuranta ajoi Kesäkissan ensimmäisen etapin Kuivaniemeltä Keminmaahan. Autoilijoiden päät kääntyivät ja traktori keräsi maantiellä välillä kilometrin mittaisen hännän peräänsä.

”Kemin kaupungissa pinkki traktori oli varmasti aikamoinen näky. Että kyllä tällä tempauksella ainakin huomiota herätettiin”, Koivuranta myhäilee.

Kesäkissan Tervolasta takaisin Kuivaniemelle ajanut simolainen Juho Jäärni huomasi samat päänkääntymiset kuin Koivuranta.

”Päät alkoivat kääntyä, kun pääsin Simosta valtatielle. Jonoakin syntyi”.

Sää eivät aivan suosineet

Tempaus onnistui Lapissa erinomaisesti huonosta säästä huolimatta. Välillä satoi vettä, toisaan jopa räntää. MTK:n teemavuoden, intoHIMOn vuoden Lapin lähettiläs Aino Kurtti kehuu Kesäkissan houkutelleen Lapissa mukaan uusia maaseutunuoria.

”Tapahtumissa ja festeillä näki monia nuoria tuottajia ja tulevia tuottajia. Tämä on sitä aikaansaamista, jota teemavuoden tiimoilta olemme hakeneet”, Kurtti sanoo.

”Lappilaiset maaseutunuoret huomasivat nyt, että me itsekkin voimme tehdä juttuja, eikä vain odottaa valmista. Sellaista palautetta Kesäkissasta ja syysfesteistä tuli. Uskon, että samalla huomataan järjestössä vaikuttamisen idea”.

Kurtin kanssa samoilla linjoilla ovat myös Juho Järni ja Ilkka Koivuranta. Heidän mielestään tällaiset tempaukset ovat ihmisiä yhteen tuovia ja sosiaalisuutta lisää-

viä tapahtumia, joita tarvitaan. Samalla järjestötoiminta tulee tutummaksi ja maaseutunuoret tekevät omalta osaltaan maataloustyötä muille ihmisille tunnetuksi.

Seuraava Lapin maaseutunuorten ponnistus on perinteisten joulutulien järjestäminen 22. joulukuuta. Ensi kevään kokoontuminen on jo sovittu Leville 23.–25. huhtikuuta 2015. Seuraanäiden tapahtumien järjestelyistä Lapin maaseutunuorten Facebook-sivuilla ja MTK-Lapin nettisivuilla.

LAPIN TUOTTAJA- JA MAASEUTUYHDISTYSTEN SYYSKOKOUKSET:

Tornio	ti	21.10.	11.00	Valtuustosali
Itä-Lappi	to	23.10.	11.00	Sallan Rajakievari
Koilliskaira	to	23.10.	11.00	Sallan Rajakievari
Tunturi-Lappi	to	30.10.	11.00	Muonion osuuspankki
Rovaniemi	pe	31.10.	12.00	Tirolin-sali
Ranua	ma	3.11.	11.00	Hotelli Ilveslinna
Alakemijoki	ke	5.11.	11.00	Tervolan kunnantalo
Inari-Utsjoki	ma	10.11.	11.00	Kaamasen Kievari
Sodankylä	ti	11.11.	11.00	Selman Pirtti
Ylitornio	ke	12.11.	11.00	Niuron Pirtti
Posio	pe	14.11.	11.00	Valtuustosali
Pello	ma	17.11.	11.00	Ravintola Granni
Kittilä	ke	19.11.	11.00	Hotelli Kittilä
Simo	ma	24.11.	11.00	Kunnantalo
Kolari	ti	2.12.	11.00	Seurakuntakoti

Sodankyläläiset poh-
timassa tiedottamisen
tehostamista Levillä.

MUISTA MTK-LAPIN SYYSKOKOUS ROVANIEMELLÄ 1. JOULUKUUTA KELLO 11!

MTK-LAPIN JOHTOKUNTA:

- Juhani Lampela
puheenjohtaja
- Hanna-Mari Kasurinen
varapuheenjohtaja
- Aino Kurtti
maaseutunuorten edustaja
- Marko Repo
- Terho Tennilä
- Urpo Sarajärvi
- Matti Rissanen
- Kimmo Kantomaa
- Heikki Lehtiniemi
- Toiminnanjohtaja Kaija Kinnunen

